

ROMÂNIA
MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
ACADEMIA FORȚELOR TERESTRE
„NICOLAE BĂLCESCU” DIN SIBIU
A|U 2269 | 17.05.2024

NECLASIFICAT
Exemplarul nr.

CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ
AL PERSONALULUI MILITAR ȘI CIVIL
DIN ACADEMIA FORȚELOR TERESTRE
„NICOLAE BĂLCESCU” DIN SIBIU

 EDITURA ACADEMIEI FORȚELOR TERESTRE „NICOLAE BĂLCESCU”
– SIBIU, 2024 –

NECLASIFICAT

Documentul este clasificat ca NECLASIFICAT

ŞEFUL COLECTIVULUI DE ELABORARE:

- *Col.conf.univ.dr. Lucian ISPAS*

COLECTIVUL DE ELABORARE:

- *Col.conf.univ.dr. Constantin GRIGORAŞ*
- *Col. Radu DINU*
- *Col.dr.ing. Daniela CĂRUȚAŞU*
- *Lt.col. Cosmin PÂRVU*
- *Mr. Raul COSTELAŞ*
- *Cpt. Mădălina BĂDILĂ*
- *Pcc Conf.univ.dr. Sabin GUȚAN*
- *Pcc Delia OLTEAN*

NECLASIFICAT

2 din 24

NECLASIFICAT

ROMÂNIA
MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
ACADEMIA FORȚELOR TERESTRE
„NICOLAE BĂLCEȘCU” DIN SIBIU

DISPOZIȚIE
PENTRU APROBAREA CODULUI DE CONDUITĂ ETICĂ
AL PERSONALULUI MILITAR ȘI CIVIL DIN
ACADEMIA FORȚELOR TERESTRE „NICOLAE BĂLCEȘCU” DIN SIBIU

**COMANDANTUL (RECTORUL) ACADEMIEI FORȚELOR TERESTRE
„NICOLAE BĂLCEȘCU”,**

în baza prevederilor Legii nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicate, ale Ordinului M. 94/2004 pentru aprobarea Codului de conduită etică a personalului militar și civil contractual din M.Ap.N., ale Dispoziției SMG 46/2006 pentru aprobarea Codului de conduită etică a militarului român, ale Ordinului SMG 30/2011 privind Întărirea răspunderii comandanților/șefilor pentru promovarea integrității profesionale a personalului, ale Ordinului M. 100/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice privind sistemul de control intern managerial în M.Ap.N., ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, actualizat în 2024,

emite prezenta dispoziție:

Art. 1. Se aprobă Codul de conduită etică al personalului militar și civil din Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu care intră în vigoare la data de 20.05.2024.

Art. 2. Documentul va fi tipărit în Editura Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu și difuzat prin grija Bibliotecii Universitare a Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu.

COMANDANTUL (RECTORUL)
ACADEMIEI FORȚELOR TERESTRE „NICOLAE BĂLCEȘCU”

General de brigadă

prof.univ.dr.ing. Ghiță BÂRSAN

NECLASIFICAT

3 din 24

C U P R I N S

CAPITOLUL 1. DISPOZIȚII GENERALE	6
CAPITOLUL 2. OBIECTIVE	6
CAPITOLUL 3. PRINCIPIII GENERALE	7
CAPITOLUL 4. REGULI DE CONDUITĂ ETICĂ	7
<i>Secțiunea 1 Personalul militar și civil – atribuții de serviciu</i>	<i>7</i>
<i>Secțiunea a 2-a Asigurarea unui serviciu militar și civil de calitate</i>	<i>9</i>
<i>Secțiunea a 3-a Respectarea Constituției și a legilor</i>	<i>9</i>
<i>Secțiunea a 4-a Loialitatea față de instituție</i>	<i>9</i>
<i>Secțiunea a 5-a Libertatea opiniilor</i>	<i>10</i>
<i>Secțiunea a 6-a Activitatea publică</i>	<i>10</i>
<i>Secțiunea a 7-a Activitatea politică</i>	<i>10</i>
<i>Secțiunea a 8-a Utilizarea responsabilă a resurselor publice</i>	<i>11</i>
<i>Secțiunea a 9-a Folosirea imaginii proprii</i>	<i>11</i>
<i>Secțiunea a 10-a Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției ..</i>	<i>11</i>
<i>Secțiunea a 11-a Conduita în cadrul relațiilor internaționale</i>	<i>12</i>
<i>Secțiunea a 12-a Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor</i>	<i>12</i>
<i>Secțiunea a 13-a Obiectivitate în evaluare</i>	<i>12</i>
<i>Secțiunea a 14-a Folosirea abuzivă a atribuțiilor funcției deținute ..</i>	<i>13</i>
<i>Secțiunea a 15-a Limitarea participării la achiziții, concesionări sau închirieri</i>	<i>13</i>
<i>Secțiunea a 16-a Limitarea corupției și conflictului de interes</i>	<i>14</i>
<i>Secțiunea a 17-a Angajamentul, transparența internă și externă și demnitatea</i>	<i>14</i>
<i>Secțiunea a 18-a Reguli de comportament și conduită în relația coleg – coleg</i>	<i>15</i>
<i>Secțiunea a 19-a Încălcări ale principiului colegialității</i>	<i>15</i>
<i>Secțiunea a 20-a Reclamații și sesizări</i>	<i>16</i>
<i>Secțiunea a 21-a Păstrarea secretului de stat, secretului de serviciu și confidențialității</i>	<i>16</i>

NECLASIFICAT

CAPITOLUL 5. CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ AL MILITARULUI ROMÂN	16
CAPITOLUL 6. BUNE PRACTICI	17
<i>Secțiunea 1 Principiul respectării legilor țării, regulamentelor și ordinelor militare</i>	<i>17</i>
<i>Secțiunea a 2-a Principiul integrității profesionale</i>	<i>18</i>
<i>Secțiunea a 3-a Principiul responsabilității profesionale și sociale</i>	<i>19</i>
<i>Secțiunea a 4-a Principiul respectării drepturilor și demnității persoanei</i>	<i>20</i>
CAPITOLUL 7. MONITORIZAREA NORMELOR DE CONDUITĂ ETICĂ	20
<i>Secțiunea 1 Consilierul de etică al personalului militar și civil</i>	<i>21</i>
<i>Secțiunea a 2-a Atribuțiile consilierului de etică al personalului militar și civil</i>	<i>21</i>
<i>Secțiunea a 3-a Activitățile consilierului de etică al personalului militar și civil</i>	<i>21</i>
<i>Secțiunea a 4-a Recomandări privind mediul de lucru al consilierului de etică</i>	<i>23</i>
CAPITOLUL 8. DISPOZIȚII FINALE	24

CAPITOLUL 1

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu (denumită în continuare „Academia”) emite prezentul Cod de conduită etică **al personalului militar și civil din Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu** (denumit în continuare „Cod”).

Art. 2. Codul reglementează conduita etică în raporturile de serviciu ale **personalului militar și civil** și stabilește principiile fundamentale care dirijează activitatea din Academie.

Art. 3. Prin implementarea Codului în cadrul Academiei se urmărește:

- a) desfășurarea la cele mai înalte standarde de profesionalism a activității de către personalul militar și civil;
- b) sprijinirea și promovarea valorilor etice, integrității personale și profesionale a personalului militar și civil;
- c) înlesnirea comunicării deschise, de către personalul militar și civil, a preocupărilor acestora în materie de etică și integritate, prin crearea unui mediu adecvat;
- d) investirea cu un grad sporit de transparentă a activităților aflate în sarcina personalului militar și civil, care exercită funcții în Academie;
- e) garantarea prevalării interesului public asupra oricăror alte interese;
- f) prevenirea consecințelor negative generate de nerespectarea prezentului Cod.

CAPITOLUL 2

OBIECTIVE

Art. 4. Obiectivele prezentului cod de conduită etică urmăresc să asigure creșterea calității serviciului civil și militar, o bună administrare în realizarea interesului civil și militar, precum și eliminarea faptelor de corupție prin:

- a) reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției și al personalului militar și civil;
- b) informarea personalului cu privire la conduită profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului militar și civil în exercitarea funcției;
- c) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între personalul militar și civil din comunitatea academică.

CAPITOLUL 3 PRINCIPIII GENERALE

Art. 5. Pentru buna desfășurare a atribuțiilor de serviciu și în scopul atingerii obiectivului stabilit, personalul care exercită funcții în Academie este obligat să respecte următoarele **principii**:

- a) *integritatea* – personalul își exercită funcția cu onestitate, bună-credință, responsabilitate și incoruptibilitate;
- b) *legalitatea* – orice acțiune întreprinsă în conformitate cu cerințele funcției trebuie efectuată în spiritul și în litera legii;
- c) *obiectivitatea* – adoptarea unei atitudini imparțiale în rezolvarea sarcinilor de serviciu;
- d) *egalitatea de tratament* – niciun criteriu de discriminare bazat pe naționalitate, sex, religie, vîrstă sau de orice altă natură nu va influența activitatea personalului din Academie;
- e) *competența* – atribuțiile de serviciu trebuie îndeplinite cu responsabilitate și profesionalism prin aplicarea tuturor cunoștințelor, aptitudinilor, precum și a experienței dobândite;
- f) *transparenta* – punerea la dispoziția tuturor celor interesați a proiectelor de acte normative, în vederea amendării acestora în sens constructiv, sau a informațiilor de interes public;
- g) *loialitatea* – apărarea prestigiului instituției în care își desfășoară activitatea și ocrotirea interesului public prin orice mijloace, inclusiv judiciar;
- h) *prioritatea interesului public* – în îndeplinirea atribuțiilor funcționale, personalul are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal.

CAPITOLUL 4 REGULI DE CONDUITĂ ETICĂ

Secțiunea 1 Personalul militar și civil – atribuții de serviciu

Art. 6. În vederea îndeplinirii **atribuțiilor de serviciu**, personalul militar și civil este obligat:

- a) să se conformeze dispozițiilor legale specifice potrivit standardului profesional și funcției îndeplinite;
- b) să fie loial față de instituția angajatoare și să apere, în fața terților, prestigiul acesteia;

NECLASIFICAT

- c) să nu solicite sau să nu accepte cadouri, favoruri, servicii sau alte avantaje care pot influența imparțialitatea și corectitudinea în luarea unei decizii sau efectuarea unei operațiuni în favoarea ofertantului și să nu accepte recompense suplimentare necuvenite pentru activitatea prestată;
- d) să nu se prevaleze de informații și date la care are acces datorită serviciului pentru a desfășura el însuși sau prin alte persoane cărora acestea le sunt aduse la cunoștință, activități de natură a genera obținerea unor foloase necuvenite;
- e) să nu realizeze acte și fapte producătoare de efecte juridice sau generatoare de orice alte consecințe care afectează interesul instituției, fără a dispune de un mandat special;
- f) să nu se folosească de funcția deținută pentru a obține avantaje sau alte beneficii personale;
- g) să nu permită utilizarea numelui sau imaginii proprii în acțiuni publicitare pentru promovarea unei acțiuni comerciale;
- h) să promoveze o imagine favorabilă țării și instituției pe care o reprezintă în cadrul organizațiilor internaționale, instituțiilor de învățământ, conferințelor, seminariilor și al altor activități cu caracter internațional;
- i) să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol, să nu încalce legile și obiceiurile țării-gazdă și să nu exprime opinii personale privind aspectele naționale sau dispute internaționale, în cazul deplasărilor în străinătate;
- j) să nu desfășoare activități ce generează conflict de interese sau care intră în contradicție cu responsabilitățile oficiale;
- k) să respecte onoarea, reputația, demnitatea și celealte drepturi și libertăți fundamentale în raporturile cu terții;
- l) să fie imparțiali și să respecte principiul egalității șanselor, indiferent de naționalitate, sex, religie sau de alte criterii discriminatorii;
- m) să raporteze autorităților în drept orice aspect negativ de care au luat cunoștință în timpul sau în legătură cu serviciul;
- n) să nu primească direct cereri a căror rezolvare intră în competența lor, să nu discute direct cu petenții, cu excepția celui căruia îi sunt stabilite asemenea atribuții și să nu intervină pentru soluționarea acestor cereri;
- o) să susțină cu demnitate și competență drepturile și interesele legitime ale instituției, cu respectarea secretului și confidențialității, în întreaga lor activitate;
- p) să asigure folosirea bunurilor publice în scopul exclusiv al desfășurării activităților aferente funcției, să ocrotească bunul public și să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.

NECLASIFICAT

8 din 24

Secțiunea a 2-a

Asigurarea unui serviciu militar și civil de calitate

Art. 7. Personalul militar și civil are obligația de a asigura un serviciu de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor autorităților și ale instituțiilor civile și militare, în limitele atribuțiilor stabilite prin fișa postului.

Art. 8. În exercitarea funcției, personalul militar și civil are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparenta administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea civilă și militară în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea autorităților și instituțiilor civile și militare.

Secțiunea a 3-a

Respectarea Constituției și a legilor

Art. 9. Personalul militar și civil are obligația ca, prin actele și faptele sale, să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile sale, cu respectarea eticii profesionale.

Art. 10. Personalul militar și civil trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

Secțiunea a 4-a

Loialitatea față de instituție

Art. 11. Personalul militar și civil are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul instituției în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

Art. 12. Personalului militar și civil îi este interzis:

- a) să exprime aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea instituției în care își desfășoară activitatea, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
- b) să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care instituția în care își desfășoară activitatea are calitatea de parte;
- c) să dezvăluie informații care au caracter civil și militar în alte condiții decât cele prevăzute de lege;
- d) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice, în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau a instituției în care își desfășoară activitatea.

Art. 13. Prevederile lit. b) se aplică și după închiderea raportului de muncă, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.

Art. 14. Furnizarea informațiilor care nu au caracter public sau remiterea documentelor care conțin asemenea informații, la solicitarea reprezentanților unei alte autorități ori instituții civile și militare, este permisă numai cu acordul comandantului instituției.

Art. 15. Prevederile prezentului cod de conduită nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a personalului militar și civil de a furniza informații de interes civil și militar celor interesați, în condițiile legii.

Secțiunea a 5-a Libertatea opiniilor

Art. 16. În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul militar și civil are obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor instituției în care își desfășoară activitatea.

Art. 17. În activitatea lor, personalul militar și civil are obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale sau de popularitate.

Art. 18. În exprimarea opiniilor, personalul militar și civil trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor cauzate de schimbul de păreri.

Secțiunea a 6-a Activitatea publică

Art. 19. Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către persoanele desemnate în acest sens de către comandantul Academiei, în condițiile legii.

Art. 20. Personalul militar și civil desemnat să participe la activități sau dezbatere civile și militare, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de comandantul Academiei.

Art. 21. În cazul în care nu este desemnat în acest sens, personalul militar și civil poate participa la activități sau dezbatere civile și militare, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu.

Secțiunea a 7-a Activitatea politică

Art. 22. În exercitarea funcției, personalului militar și civil îi este interzis:

- să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;

- c) să colaboreze, în afara relațiilor de serviciu, cu persoanele fizice sau juridice care fac donații ori sponsorizări partidelor politice;
- d) să afișeze în cadrul instituției însemne ori obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaților acestora.

Secțiunea a 8-a

Utilizarea responsabilă a resurselor publice

Art. 23. (1) Întregul personal este obligat să asigure ocrotirea proprietății publice și private a statului, să evite producerea oricărui prejudiciu.

(2) Personalul militar și civil are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând instituției numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.

(3) Personalul militar și civil trebuie să propună și să asigure potrivit atribuțiilor care le revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici în conformitate cu prevederile legale.

(4) Personalului militar și civil care desfășoară activități artistice sau didactice în interes personal îi este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica instituției pentru realizarea acestora.

Secțiunea a 9-a

Folosirea imaginii proprii

Art. 24. În exercitarea funcției deținute, personalului militar și civil îi este interzis să permită utilizarea numelui sau imaginii proprii în acțiuni civile și militare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

Secțiunea a 10-a

Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției

Art. 25. (1) În relațiile cu personalul din cadrul academiei, precum și cu persoane fizice sau juridice, personalul militar și civil este obligat să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.

(2) Personalul militar și civil are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției.

(3) Personalul militar și civil trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor de serviciu.

Secțiunea a 11-a

Conduita în cadrul relațiilor internaționale

Art. 26. (1) Personalul militar și civil care reprezintă Academieii Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional are obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și instituției pe care o reprezintă.

(2) În relațiile cu reprezentanții altor state, personalului militar și civil îi este interzis să exprime opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.

(3) În deplasările externe, personalul militar și civil este obligat să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol, fiindu-i interzisă încălcarea legilor și obiceiurilor țării-gazdă.

Secțiunea a 12-a

Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

Art. 27. (1) Este interzisă solicitarea sau acceptarea, directă sau indirectă, pentru sine sau pentru alții, în considerarea funcției publice, a darurilor sau altor avantaje de orice natură, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

(2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1) bunurile pe care personalul militar și civil le-a primit cu titlu gratuit în cadrul unor activități de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției publice.

Secțiunea a 13-a

Obiectivitate în evaluare

Art. 28. (1) În exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor civile și militare de conducere, personalul militar și civil are obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru funcționarul civil și militar din subordine.

(2) Personalul militar și civil de conducere are obligația să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare ale competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propune ori aprobă avansări, promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism ori discriminare.

Secțiunea a 14-a

Folosirea abuzivă a atribuțiilor funcției deținute

Art. 29. (1) Personalul militar și civil are obligația de a nu folosi atribuțiile funcției deținute în alte scopuri decât cele prevăzute de lege.

(2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori acțiuni de control, personalul militar și civil nu poate urmări obținerea de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.

(3) Personalul militar și civil are obligația de a nu interveni sau influența vreo anchetă de orice natură, din cadrul instituției sau din afara acesteia, în considerarea funcției pe care o dețin.

(4) Personalul militar și civil are obligația de a nu impune altor angajați contractuali sau funcționari civili și militari să se înscrie în organizații sau asociații, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promîțându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Secțiunea a 15-a

Limitarea participării la achiziții, concesionări sau închirieri

Art. 30. (1) Orice funcționar civil și militar poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supus vânzării în condițiile legii, cu excepția următoarelor cazuri:

- a) când a luat cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;
- b) când a participat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;
- c) când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.

(2) Dispozițiile lit. a) se aplică în mod corespunzător și în cazul concesionării sau închirierii unui bun aflat în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale.

(3) Personalului militar și civil îi este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate civilă sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, supuse operațiunilor de vânzare, concesionare sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.

Secțiunea a 16-a

Limitarea corupției și conflictului de interes

Art. 31. Corupția, indiferent de formă, activă sau pasivă, implică utilizarea abuzivă a puterii civile și militare în scopul obținerii unui câștig necuvenit, pentru sine ori pentru altul, prin:

- a) abuz de putere în exercitarea atribuțiilor funcției;
- b) fraudă (înșelăciune și prejudicierea unei alte persoane sau entități);
- c) favoritism;
- d) instituirea unui mecanism arbitrar de exercitare a puterii în domeniul achizițiilor publice;
- e) nerespectarea dispozițiilor privind conflictul de interes.

Art. 32. Infracțiunile corelate cu fenomenul de corupție sunt cele prevăzute la **Titlul V – Infracțiuni de corupție și de serviciu, Capitolul I Infracțiuni de corupție din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal**, precum și în legi speciale, ca modalități specifice ale infracțiunilor prevăzute la articolele menționate.

Art. 33. Măsurile avute în vedere pentru prevenirea și eliminarea corupției sunt, în principal, următoarele:

- a) instituirea unui sistem de selecție, promovare și evaluare a angajaților, precum și a unui sistem de control, bazate exclusiv pe recunoașterea obiectivă a meritelor și performanțelor profesionale;
- b) implementarea codului în toate comportamentele din cadrul școlii de instruire pentru comunicații, tehnologia informației și apărare cibernetică.

Art. 34. (1) Prințipiile care stau la baza prevenirii conflictului de interes în exercitarea funcției se aplică: anterior numirii, la numirea în funcție și pe timpul exercitării acesteia.

(2) Angajații au obligația să își administreze interesele private în aşa fel încât să prevină apariția unui conflict de interes.

Secțiunea a 17-a

Angajamentul, transparența internă și externă și demnitatea

Art. 35. Angajamentul presupune dorința personalului militar și civil din academie de a progresă zi de zi în stăpânirea funcției deținute și de a-și îmbunătăți performanțele, conform planurilor de acțiune decise de comun acord pentru a asigura un serviciu de calitate.

Art. 36. (1) Pe plan intern, transparența înseamnă împărtirea succesului, dar și a dificultăților. Aceasta permite rezolvarea rapidă a problemelor, înainte să se agraveze și să provoace prejudicii instituției.

(2) Pe plan extern, transparența înseamnă dezvoltarea relațiilor cu cetățenii, care trebuie pusă sub dubla constrângere – a încrederii și a eticii.

Art. 37. (1) Fiecare persoană este unică și trebuie să i se respecte demnitatea.
(2) Fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității.
(3) Toți oamenii sunt tratați cu demnitate în privința modului lor de viață, culturii, credinței și valorilor personale.

Secțiunea a 18-a

Reguli de comportament și conduită în relația coleg – coleg

Art. 38. (1) Între colegi trebuie să existe cooperare și susținere reciprocă, motivat de faptul că toți angajații sunt mobilizați pentru realizarea unor obiective comune în conformitate cu Obiectivele și indicatorii de performanță ai instituției, comunicarea prin transferul de informații între colegi fiind esențială în soluționarea cu eficiență a problemelor.

(2) Colegii își datorează respect reciproc, considerație, dreptul la opinie, eventualele divergențe sau nemulțumiri apărute între aceștia soluționându-se fără să afecteze relația de colegialitate, evitându-se utilizarea cuvintelor, a expresiilor și gesturilor neadecvate.

(3) Între colegi trebuie să existe sinceritate și corectitudine, opiniile exprimate să corespundă realității, eventualele nemulțumiri să fie exprimate direct și netendențios.

(4) Relația dintre colegi trebuie să fie egalitară, bazată pe recunoașterea intraprofesională, colegialitate, performanță în practică și contribuție la teorie.

(5) În desfășurarea activității, între colegi trebuie să fie prezent spiritul competițional care asigură progresul profesional.

(6) În relația dintre colegi permanent promovat spiritul de echipă, deciziile fiind luate prin consens, manifestându-se deschidere la sugestiile colegilor, admitând critica în mod constructiv și responsabil.

Secțiunea a 19-a

Încălcări ale principiului colegialității

Art. 39. Constitue încălcări ale principiului colegialității:

- a) discriminarea, hărțuirea de gen, etnică sau sub orice altă formă, folosirea violenței fizice sau psihice, limbajul ofensator ori abuzul de autoritate la adresa unui angajat al academiei;
- b) promovarea sau tolerarea unor comportamente necolegiale de către conducerea academiei;
- c) discreditarea în mod injust a ideilor, ipotezelor sau rezultatelor cercetărilor unui coleg;
- d) formularea de comentarii lipsite de curtoazie la adresa pregătirii profesionale, a ținutelor morale sau a unor aspecte ce țin de viața privată a unui coleg;
- e) utilizarea și dezvăluirea informațiilor transmise cu titlu confidențial de un alt coleg.

Secțiunea a 20-a

Reclamații și sesizări

Art. 40. Nerespectarea prevederilor prezentului cod de etică atrage răspunderea persoanei vinovate.

Art. 41. Stabilirea vinovăției se face cu respectarea procedurilor legale în vigoare și în conformitate cu normele *Codului de conduită etică al personalului civil și militar din Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”*.

Art. 42. Reclamațiile și sesizările referitoare la modul de desfășurare a activităților de către personalul militar și civil din academie se înregistrează și se soluționează prin punerea în aplicare a *Procedurii operaționale privind planificarea și organizarea activității de primire la raport sau audiență de către comandantul academiei și a Procedurii operaționale privind primirea, analizarea, soluționarea și expedierea petițiilor, stabilite la nivelul instituției*, în conformitate cu normele legale în vigoare.

Art. 43. Înregistrarea sesizării se realizează prin:

- înscrierea în registrul de audiente;
- înscrierea în registrul pentru evidența petițiilor;
- înregistrarea la compartimentul documente clasificate.

Secțiunea a 21-a

Păstrarea secretului de stat, secretului de serviciu și confidențialității

Art. 44. (1) Tot personalul militar și civil are obligația de a păstra secretul de stat, secretul de serviciu, precum și confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile, datele cu caracter personal/informațiile confidențiale/informațiile privilegiate sau documentele de care iau cunoștință în exercitarea funcției deținute, în condițiile legii, cu aplicarea dispozițiilor în vigoare, privind liberul acces la informațiile de interes public.

(2) Tot personalul militar și civil este responsabil pentru datele cu caracter personal prelucrate în conformitate cu atribuțiile din fișa postului și aflate sub controlul lor, precum și pentru datele transferate către terți.

CAPITOLUL 5

CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ AL MILITARULUI ROMÂN

Art. 45. Personalul militar respectă și își însușește următoarele devize:

- ca militar al armatei române îmi apăr țara și promovez interesele ei în orice situație;
- mă comport cu demnitate și cu onoare în orice împrejurare, iar prin tot ceea ce fac apăr prestigiul armatei române și reputația de militar;

NECLASIFICAT

- c) mă conformat legilor țării, regulamentelor militare și execut întocmai ordinele superiorilor mei;
- d) îmi îndeplinești misiunile cu responsabilitate și cu devotament, îmi încurajează subordonații și colegii să respecte aceleași valori;
- e) mă pregătesc continuu pentru a îndeplini standardele de performanță profesională;
- f) sprijin toți militarii în orice acțiune comună pentru îndeplinirea misiunilor;
- g) promovez, oriunde și oricând, o imagine favorabilă armatei și țării mele;
- h) pe timpul misiunilor în afara granițelor naționale, respect legile și obiceiurile țării-gazdă, precum și drepturile fundamentale ale omului;
- i) în nicio situație, inclusiv dacă voi deveni prizonier, prin ceea ce voi spune și voi face, nu voi pune în pericol colegii și nu voi zădărni în niciun fel misiunile unității mele;
- j) sunt loial unității mele, Armatei și Națiunii Române.

CAPITOLUL 6 BUNE PRACTICI

Art. 46. Codul oferă cadrul principiilor generale de etică profesională, având rol orientativ-reglator privitor la asumarea responsabilităților și îndeplinirea sarcinilor care derivă din statutul de militar al armatei române și cetățean al României.

Secțiunea 1 **Principiul respectării legilor țării, regulamentelor și ordinelor militare**

Art. 47. (1) Militarii au obligația să respecte necondiționat prevederile legilor statului român, regulamentelor militare, ordinelor și dispozițiilor emise de autoritățile ierarhice competente și să manifeste atitudini ferme pentru urmărirea respectării acestora conform competențelor cu care sunt investiți.

(2) Asumarea acestui principiu presupune respectarea următoarelor practici de conduită:

- a) militarii au datoria sacră, asumată sub jurământ, de a apăra integritatea și suveranitatea statului român, a valorilor și intereselor națiunii române;
- b) militarii răspund pentru legalitatea ordinelor date, pentru executarea ordinelor primite și pentru faptele care încalcă ordinea de drept și își asumă răspunderea pentru faptele proprii;
- c) militarii sunt datori să aplique permanent prevederile actelor normative specifice în vigoare în domeniul profesional în care își desfășoară activitatea;

NECLASIFICAT

- d) militarii îndeplinesc întocmai ordinele, atribuțiile funcționale și misiunile încredințate;
- e) militarii respectă normele de ordine interioară și comportare ostăsească;
- f) militarii au obligația să depună permanent un efort de menținere și dezvoltare a competențelor lor prin informare permanentă, programe de formare profesională de specialitate, consultări cu ceilalți specialiști din domeniu ori prin cercetări care să conducă spre creșterea competenței profesionale;
- g) militarii protejează confidențialitatea tuturor informațiilor adunate în timpul activităților lor profesionale și respectă cu strictețe regimul documentelor clasificate;
- h) militarii manifestă față de colegii lor de profesie onestitate, corectitudine, loialitate și solidaritate, conduitele lor fiind în acord cu regulile de conduită;
- i) militarii refuză profituri de la persoanele față de care, prin profesie, poziție sau natura misiunii, manifestă un ascendent de autoritate; orice formă de exploatare sau abuz de autoritate este strict interzisă;
- j) militarii care execută misiuni în afara granițelor țării respectă legile și obiceiurile țării-gazdă, în deplin acord cu drepturile fundamentale ale omului.

Secțiunea a 2-a Principiul integrității profesionale

Art. 48. (1) Militarii au obligația să manifeste cel mai înalt grad de integritate morală și profesională în toate relațiile lor.

(2) Asumarea acestui principiu presupune respectarea următoarelor practici de conduită:

- a) militarii prezintă în manieră onestă domeniile în care le este recunoscută formal competența și experiența profesională, nefiind acceptate niciun fel de distorsiuni, omisiuni sau false prezentări în acest sens;
- b) militarilor le sunt interzise practicile, instigările și colaborările care aduc atingere oricărei forme de discriminare;
- c) militarii își onorează toate promisiunile și angajamentele asumate; în situațiile de forță majoră, aceștia vor informa și vor oferi explicații complete și sincere părților neonorate;
- d) militarii promovează acuratețea, obiectivitatea, onestitatea și buna-credință în activitățile lor profesionale; în aceste activități, militarii nu se angajează în fraude, eludări, subterfugii sau denaturări intenționate ale acțiunilor pe care le întreprind;
- e) militarii evită orice imixtiuni care afectează calitatea actului profesional, indiferent că este vorba de interese personale, politice sau de alt tip;
- f) militarii evită să ofere și să primească recompense, altele decât cele stabilite prin regulamentele și ordinele militare;

NECLASIFICAT

18 din 24

- g) militarii evită situațiile care pot reprezenta un conflict de interes sau care pot reduce capacitatea lor de a fi obiectivi și imparțiali;
- h) militarii evită să participe la activități care pot cauza daune imaginii celorlalți militari, profesiei sau instituției militare;
- i) militarii au datoria morală să fie reflexivi, deschiși și conștienți de limitele lor personale și profesionale;
- j) militarilor le sunt interzise practicile, instigările și colaborările care aduc atingere oricărei forme de violare a libertății individuale sau integrității fizice a persoanei.

Secțiunea a 3-a

Principiul responsabilității profesionale și sociale

Art. 49. (1) Militarii manifestă maximă responsabilitate pentru respectarea demnității oricărui individ, grup ori comunitate față de care exercită rolul de militar sau cetățean.

(2) Asumarea acestui principiu presupune respectarea următoarelor practici de conduită:

- a) militarii respectă și protejează demnitatea persoanelor, asumându-și cu responsabilitate consecințele propriilor lor acțiuni;
- b) militarii respectă dreptul oricărei persoane de a-și exprima opiniile;
- c) militarii au datoria să îndrume, să instruască și să transmită cunoștințele și experiențele acumulate în scopul formării/dezvoltării deprinderilor și priceperilor celor care solicită astfel de nevoi;
- d) militarii nu deleagă activități specifice spre persoane care nu au competențele necesare pentru acele activități;
- e) militarii promovează și facilitează dezvoltarea științifică și profesională a subordonatilor prin participarea acestora la programele de formare profesională;
- f) militarii contribuie la dezvoltarea profesiei militare ca știință a societății în general, prin cercetare liberă, achiziție, transmitere și exprimare liberă a cunoștințelor și ideilor, excepție făcând activitățile ce intră în conflict cu obligațiile etice;
- g) militarii susțin cu responsabilitate rolul armatei în societate, ca element de identitate și securitate națională, promovând și menținând cele mai înalte standarde ale ordinii și disciplinei;
- h) militarii sesizează superiorilor cazurile de abatere de la normele de etică și deontologie profesională, de la ordinea și disciplina militară;
- i) militarii respectă legile, normele și valorile societății românești, precum și ale comunității în care trăiesc;
- j) militarii nu contribuie și nu se angajează în acțiuni care contravin legilor umanitare internaționale.

Secțiunea a 4-a

Principiul respectării drepturilor și demnității persoanei

Art. 50. (1) Militarii au permanent în atenție faptul că orice persoană are dreptul să-i fie apreciată valoarea înnăscută de ființă umană și că această valoare nu este sporită sau diminuată de cultură, naționalitate, etnie, culoare, rasă, religie, sex sau orientare sexuală, statut marital, abilități fizice sau intelectuale, vârstă, statut socioeconomic sau orice altă caracteristică personală, condiție sau statut.

(2) Asumarea acestui principiu presupune respectarea următoarelor practici de conduită:

- a) militarii manifestă respect față de trăirile, experiențele, cunoștințele, valorile, ideile, opiniile și opțiunile celorlalți;
- b) militarii nu se angajează public în prejudicierea imaginii celorlalți și nu manifestă inechitate pe criterii de cultură, naționalitate, etnie, rasă, religie, sex, orientare sexuală și nici nu se angajează în remarcă sau comportamente ce aduc prejudicii demnității celorlalți;
- c) militarii utilizează un limbaj ce exprimă respectul față de demnitatea celorlalți atât în comunicarea scrisă, cât și în cea orală;
- d) militarii refuză să participe la activități și practici ce nu respectă drepturile legale, civile ori morale ale celorlalți;
- e) militarii refuză să furnizeze orice fel de informații care, după opinia lor, pot fi utilizate pentru a viola drepturile fundamentale ale omului;
- f) militarii respectă drepturile șefilor, colegilor și subordonaților și promovează interesele acestora în orice împrejurare;
- g) militarii își exercită prerogativele acordate de statutul socioprofesional fără a face abuz de autoritate și fără să violeze spațiul privat, personal sau cultural al persoanelor cu care intră în contact;
- h) militarii manifestă respect față de colegii lor de profesie și nu exprimă critici sau etichetări nefondate la adresa activității lor profesionale.

CAPITOLUL 7

MONITORIZAREA NORMELOR DE CONDUITĂ ETICĂ

Art. 51. În scopul aplicării eficiente a prevederilor prezentului cod, conducerea instituției desemnează o persoană delegată (consilier de etică) să aplique eficient dispozițiile legale, referitoare la conduită etică în exercitarea funcțiilor deținute, pentru consiliere etică și monitorizarea respectării normelor de conduită, precum și pentru exercitarea rolului activ de prevenire a încălcării principiilor și normelor de conduită, conform prevederilor art. 452 din OUG 57/2019, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 52. Consilierul de etică coordonează și monitorizează respectarea normelor de conduită atât de către personalul militar, cât și de personalul civil contractual din cadrul instituției, precum și respectarea normelor de etică și deontologie universitară, cu respectarea prevederilor specifice aplicabile.

Art. 53. (1) În conformitate cu procedurile existente, consecințele încălcării prezentului *Cod de conduită etică* depind de gravitatea faptei.

(2) Sancțiunile variază în funcție de categoria de personal, care sunt stipulate în actele normative în vigoare.

Secțiunea 1 Consilierul de etică al personalului militar și civil

Art. 54. (1) Pentru monitorizarea modului de aplicare a normelor de conduită, consilierul de etică analizează tipologia spețelor rezultate din ședințele de consiliere desfășurate, precum și a sesizărilor privind încălcările normelor de conduită, utilizând tehnici precum observarea și interviul.

(2) Totodată, desfășoară activități de informare cu privire la normele de conduită, utilizează chestionare administrative sau note explicative, precum și alte metode care îi pot furniza informații cu privire la mediul de etică din cadrul academiei.

Secțiunea a 2-a Atribuțiile consilierului de etică al personalului militar și civil

Art. 55. Pentru monitorizarea normelor de conduită etică, consilierul de etică al personalului îndeplinește următoarele atribuții:

- a) monitorizează modul de aplicare a normelor de conduită;
- b) oferă consultanță cu privire la respectarea a normelor de conduită;
- c) oferă asistență cu privire la respectarea normelor de conduită etică;
- d) raportează rezultatele monitorizării.

Secțiunea a 3-a Activitățile consilierului de etică al personalului militar și civil

Art. 56. (1) Documentele și activitățile responsabilului pentru monitorizarea normelor de conduită etică a personalului militar și civil din instituție prevăd activități de monitorizare a conduitei etice.

(2) Consilierul de etică afișează datele de contact (număr de telefon, încăpere etc.) în spațiile din incinta instituției, destinate informării personalului;

(3) Consilierul de etică afișează lista cu principalele domenii de competență ale consilierului de etică, efectele și beneficiile eventualei relaționări cu acesta, prezentând succint:

NECLASIFICAT

- a) cauzele și consecințele nerespectării unei anumite norme de conduită;
- b) exemplele, spețele și situațiile relevante din structura respectivă.

(4) Consilierul de etică monitorizează modul de aplicare a normelor de conduită prin:

- a) activitatea de culegere sistematică, analizare, filtrare și păstrare a informațiilor relevante privind cunoașterea, înțelegerea și aplicarea normelor de conduită etică la nivelul instituției;
- b) activități de observare și de interviu (interviul se organizează cu minimum 3 persoane din fiecare categorie de personal, de regulă după centralizarea rezultatelor chestionarelor administrative/notelor explicative pentru a sonda mai în amănunt o anumită problemă);
- c) activități de informare cu privire la normele de conduită;
- d) activități periodice de prevenire în vederea respectării normelor de conduită etică; în cadrul acestor activități, consilierul de etică informează personalul propriu cu privire la vulnerabilitățile specifice funcțiilor, modificări ale normelor de conduită, încălcări ale normelor de conduită constatate în structura proprie sau în alte structuri etc.;
- e) activități de culegere de date pe întreg parcursul anului, astfel încât să reiasă informații relevante privind cunoașterea, înțelegerea și aplicarea normelor de conduită etică, de către toate categoriile de personal din structură.

(5) Consilierul de etică oferă consultanță cu privire la respectarea normelor de conduită:

- a) îndrumarea, oferirea de sfaturi calificate într-un domeniu specific de activitate sau în ceea ce privește o latură specifică a activității celor consiliați (la solicitarea unei persoane, din oficiu sau pentru persoanele sancționate disciplinar-optional);
- b) pentru fiecare activitate de consultanță, consilierul de etică va completa, olograf, o fișă de consiliere, datele de identificare ale solicitantului putând fi completate în fișă numai cu acordul acestuia; fișa are caracter confidențial și va fi păstrată de consilierul de etică, pentru o perioadă de minimum 1 an, dar nu mai mult de 2 ani de la data întocmirii.

(6) Consilierul de etică asigură asistență cu privire la respectarea normelor de conduită etică:

- a) ajutorul, de regulă competent, acordat unei persoane în rezolvarea unei probleme, completând, aşadar, activitatea de consultanță;
- b) desfășoară activitatea în scopul asigurării integrității și echilibrului în cadrul academiei.

(7) Consilierul de etică raportează rezultatele monitorizării, prin:

- a) numărul ședințelor de consiliere desfășurate și numărul persoanelor care au beneficiat de consiliere;

NECLASIFICAT

22 din 24

NECLASIFICAT

- b) tipurile de spețe pentru care s-a acordat consiliere;
- c) numărul activităților de informare desfășurate și numărul persoanelor care au participat la aceste activități;
- d) numărul și obiectul sesizărilor privind cazurile de încălcare a normelor de conduită;
- e) cauzele și consecințele nerespectării normelor de conduită;
- f) măsurile administrative adoptate pentru înlăturarea, precum și pentru prevenirea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea normelor de conduită;
- g) propunerii privind îmbunătățirea eticii personalului etc.

(8) Consilierul de etică contribuie activ la implementarea Standardului 1 – Etică și integritate al sistemului de control intern managerial și prin alte metode care îi pot furniza informații cu privire la mediul de etică din cadrul structurii militare respective.

(9) Atribuțiile consilierului de etică vor fi consemnate în fișa postului și aduse la cunoștința acestuia pe bază de semnatură.

(10) Documentele specifice care stau la baza desfășurării activității consilierului de etică se regăsesc conform precizărilor în vigoare în *Ghidul consilierului de etică pentru personalul militar și civil din M.Ap.N., anexele nr. 1-7.*

Secțiunea a 4-a

Recomandări privind mediul de lucru al consilierului de etică

Art. 57. Pentru buna desfășurare a activităților de monitorizare a conduitelor etice a personalului militar și civil, se recomandă următoarele condiții privind mediul de lucru al consilierului de etică:

- a) punerea la dispoziție a unei încăperi pentru consilierea etică;
- b) asigurarea unei stații de lucru și a unei imprimante;
- c) asigurarea unui dulap/fișet;
- d) asigurarea accesului la un program informatic cu programe legislative;
- e) deși consilierea etică implică un caracter general și continuu al activității, conform căruia toate solicitările specifice sunt tratate cu promptitudine de către consilierul desemnat, dacă se apreciază necesar, îi poate fi alocat de către comandanțul/șeful structurii, inclusiv în programul orar al unității, un interval de timp în care să-și desfășoare exclusiv atribuțiile din sfera eticii;
- f) datele de contact ale consilierului de etică (număr de telefon, încăpere etc.) vor fi afișate în spațiile din incinta instituției, destinate informării personalului sau, după caz, la punctul de acces în obiectiv;
- g) contactarea consilierului de etică în vederea asigurării asistenței de specialitate se va realiza utilizând mijloacele de comunicații asigurate în cadrul structurii (de exemplu, telefon star, mesaj electronic etc.).

NECLASIFICAT

CAPITOLUL 8

DISPOZIȚII FINALE

Art. 58. (1) Prezentul Cod va fi modificat ori de câte ori se modifică legislația de referință.

(2) Încălcarea dispozițiilor prezentului cod atrage suportarea consecințelor legale, dacă atitudinea neconformă se regăsește printre faptele incriminate de lege.

(3) Nerespectarea normelor de conduită etică poate atrage aplicarea măsurilor disciplinare, cu efecte negative asupra carierei profesionale.

(4) Analiza, cercetarea, judecarea și decizia cu privire la abaterile de la prezentul Cod sunt, după caz, de competență consiliilor de onoare, a consiliilor de judecată ori a comisiilor de cercetare disciplinară.

Discutat și aprobat în ședința Senatului Universitar din data de 15.05.2024.

NECLASIFICAT
24 din 24